

Munkit, mystiikka ja muinainen viisaus

Monks, Mystics, and the Ancient Wisdom

Lakkasin lukemasta evankelikaalisia hyväksytyjä lukusuosituksia.... Kirjakaupasta löysin uusia kirjoittajia ja uusia ääniä—Thomas Merton, Henri Nouwen ja Teresa Avilalainen. Mitä enemmän luin, sitä enemmän kiinnostuin. Kontemplatiivinen hengellisyys näytti avaavan minulle kokonaan uuden tavan ymmärtää ja kokea Jumala. ¹ —Spencer Burke, *The Ooze*

Melkein poikkeuksetta johtajat esiintulevassa keskustelussa omaksuvat teologisilla pelikentillään mystiikan (s.o. kontemplatiivisen hengellisyyden); se on se tekijä, joka sitoo liikkeen yhteen. Vaikka ne, jotka mainostavat näitä ideoita, ovat vakuuttuneita, etteivät tee mitään vahinkoa, niin se vaara on suurin, kuten kuvailin edellisessä luvussa. Kun jäljittää näiden ideoiden alkuperää, niin yksi asia varmistuu—Raamattu ei ole niiden lähde. Tosiasiassa tämä mystinen muodostaminen, joka tunnetaan myös *muinaisena viisautena*, on luonteeltaan okkulttinen ja esiintulevan kirkon kautta tämä okkulttinen viisaus on valtaamassa lukemattomien ihmisten elämän.

Vaikka kristillinen media, uskonpuolustajat, ynnä muut kirjoittavat arvosteluja ja puhuvat huolenaiheista koskien esiintulevaa kirkkoa, niin on selittämätöntä ja hälyttävää, kun ei puhuta mystisestä tekijästä. Se on hälyttävää, koska mystiikka on juurtunut panteisimiin (Jumala *on* kaikessa) ja panteisimiin (*kaikki on* Jumala). Koska mystiikka on se höyry, joka liikuttaa esiintulevaa kirkkoa, niin sen poissulkeminen arvostelusta merkitsee silmien ummistamista tämän liikkeen aiheuttamalle todelliselle vaaralle.

Kuten sanoin luvussa 2, niin Peter Drucker kaavaili esiintulevan kirkon 1950-luvulla ja sai vaikutteita niiltä, joilla oli mystisiä vakaumuksia, kuten Martin Buber. On mielenkiintoista, että tämän päivän evankelikaaliset johtajat useinkin lainaavat Buber'ia ja viittaavat häneen. Kirjassaan, *Cure for the Common Life (Yhteiselämän tervehtyminen)*, Max Lucado lainaa Buber'in lausuntoa, että "jumalallinen kipinä elää jokaisessa olennossa ja asiassa."² Tämä lainaus on Buber'in kirjasta vuodelta 1950, *The Way of Man (Ihmisen tie)*, jossa Buber sanoo myös: "Kaikilla ihmisillä on pääsy Jumalan tykö, mutta jokaisella ihmisellä on erilainen pääsy."³ Hän selventää hengellisyyksienvälisiä (interspiritual) käsityksiään, kun lisää: "Jumala ei sano: 'Tämä tie johtaa minun tyköni ja tämä ei,' vaan hän sanoo: 'Mitä ikinä teetkin, niin se voi olla tie minun tyköni.'"⁴

Buber'in mystiikka johti hänet uskomaan, että Jumala on kaikessa ja kaikki on Jumala, että kaikki polut johtavat Jumalan tykö, koska lopulta kaikki on Jumala. Otan esiin Buber'in, koska hänen mystinen suuntautuneisuutensa oli se, joka veti Drucker'ia ja tuo sama vetovoima houkuttelee niin monia tämän päivän kristikunnassa, mukaan lukien esiintulevaa kirkkoa. Todellisuudessa mystiikka ei vain houkuttele esiintulevaa kirkkoa—se *on* esiintuleva kirkko.

Buber'in kirjassa *Ecstatic Confessions: The Heart of Mysticism (Hurmioituneita tunnustuksia: Mystiikan sydän)*, sanotaan:

Ei ole mitään maailmasta erillistä Jumalaa eikä Jumalasta erillistä maailmaa ...

Korkeimmassa mystisessä hurmiossa minuus kokee tulleen Jumalaksi... Miksikäs ei? ... siinä lakkaa ero maailman ja itseni välillä. "Että minusta tulikin Jumala." Miksipä ei? ⁵

Seuraava katkelma Buber'in kirjan johdannosta, määrittelee tarkemmin hänen hengellisyyttään:

"Buber kohtasi ensin silloin muodissa olleen monistisen eli panteistisen mystiikan ... Sinä olet itse asia! Sinä olet Jumala—universumin napa—auringon keskipiste—aineen ydin—todellisuus."⁶

Mystiikan hedelmä on hengellisyksienvälisyys (interspirituality) ja siinä maailmassa kaikki asiat ovat yhtä eikä muka ole olemassa mitään eroa ihmisen, Jumalan, tai luomakunnan välillä, kaikki on tervetullutta ... paitsi Jeesuksen Kristuksen risti. Sovituksen hylkääminen on se, mihin hengellisyksienvälisyys lopulta johtaa. Siihen on esiintuleva kirkko menossa. Tarkastelemme sitä myöhemmin kirjassa, mutta ensin tarkastelkaamme esiintulevan kirkon *muinaisen viisauden* omaksumista.

Pyhä tie

Tony Jones, yksi Bob Buford'in Young Leaders Network'in alkuperäisistä esiintulevista johtajista, kirjoitti kirjan nimeltä, *The Sacred Way: Spiritual Practices for Everyday Life*. Jones sanoo, että Phyllis Tickle, joka kirjoitti esipuheen kirjaan, vietettyään useita vuosia protestanttisena nuorisopastorina "ikäväi sitä intohimoa ja selkeyttä, jotka olivat ensimmäisen vuosisadan seurakunta ja tahtoi mennä, ei kotiin, vaan johonkin sellaiseen, jota Robert Webber kutsui 'muinaistulevaksi,'" Phyllis Tickle lisää:

Nykyisenä akateemikkona ja Princeton'in teologisen seminaarin tohtorikandidaattina Jones kuluttaa itseään siirtymällä läpi erottavien ja hämärtävien vuosisatojen penkomaan noita varhaisen kirkon harjoitusten aarteita, jotka muotoilivat ensimmäisiä meistä ja jotka, rukoilkaa Jumalaa [että näin kävisi, suom.], muodostavat sen muinaistulevan, jota yhä useammat meistä ikävöivät kutsua kodiksi. ⁷

Vartuttuaan perinteisessä Keskilännen kirkossa käyvässä perheessä Jones'ista tuli pettynyt. Hän otti kolmen kuukauden sapattivapaan työstään matkustaakseen Eurooppaan, jossa hän vieraili nuorten rukouskeskuksessa. Se tunnettiin lukemisen pannuhuoneena (Reading Boiler Room) ja piti 24 tuntia vuorokaudessa ja 7 päivää viikossa rukousvartioita käyttäen itsestään nimitystä "Generation X monastery (Sukupolven X luostari)."⁸ Jones matkusti myös Irlannin Dublin'iin, jossa hän tapasi katolisen papin nimeltä Alan McGuckian ja Jesuiittojen viestintäkeskuksen (Jesuit Communication Center) henkilökunnan. Sitten hän tuhlassa aikaa Taize'ssa, joka on kontemplatiivinen ekumeeninen yhteisö Etelä-Ranskassa. Jones selittää, kuinka tämä fyysinen matka laittoi hänet hengelliselle matkalle, joka mullisti hänen ajattelunsa ja hengelliset käsityksensä:

Ahmin kirjoittajia ja kirjoja, joita seminaarissa ei ollut määrätty: Ristin Johannes, Teresa Avilalainen ja Pyhiinvaeltajan tie. Tapasin muita protestantteja, roomalaiskatolisia ja kreikkalaiskatolisia kristittyjä. Tein pitkän vaelluksen Utah'in punaisilla vuorilla erään shamaanin kanssa [guru-tyypin johtaja, joka harjoittaa tietoisuudenmuutostiloja]. ⁹

Jones'in mukaan tämä matka johti hänet pimeydestä valoon. Nyt hän haluaa olla vastalöydetyin hengellisyytensä evankelista. Hän sanoo, että “kaikki maailmassa muinaisten ja nykyisten kristillisten yhteisöjen hengellisissä käytännöissä on uskomattomia rikkauksia.”¹⁰

Jones sanoo löytäneensä uusia keinoja rukoilla ja mietiskellä. Yksi noista keinoista on Jeesuksen rukous. Jones selittää, kuinka se tehdään:

Istuen mukavasti hämärästi valaistussa huoneessa pää painettuna kiinnitä huomio hengitykseesi ja sitten ala rukoilla hengityksesi tahtiin. Hengitä sisään: “Herra Jeesus Kristus Jumalan Poika;” hengitä ulos: “armahda minua syntistä.” Varjellen mieltä kaikilta häiriötekijöiltä rukous keskittyy jokaisen toistamisen aikana sanojen merkitykseen rukoillen niitä sydämestä ja sydämessä... Pitääkseni lukua toistoistani käytän rukousköyttä.¹¹

Jones sanoo, että luostarit Kreikassa valmistavat näitä köysiä. Jokaisessa niissä on 100 solmua ja kukin solmu pitää yhdeksän ristiä. Toinen mietiskelyharjoitus, jota Jones suosittelee, on keskittynyt rukous. Hän sanoo:

Kuten Jeesuksen rukous, niin keskittynyt rukous sai alkunsa erämaaisien pohdiskeluista ja kirjoituksista... Toisin kuin Jeesuksen rukouksessa, toistavaa rukoilemista ei käytetä. Rukoilijaa kehoitetaan valitsemaan yksinkertainen ja yksitavuinen sana kuten “love” tai “God.”¹²

Kun mieli on häiriintynyt, tätä sanaa käytetään tuomaan se takaisin Jumalaan keskittymiseen.¹³

Tony Jones'in hengellinen matka on samantyyppinen kuin monien muiden, jotka ovat suunnanneet alas samaa tietä. Jones on vakuuttunut, että nämä mystiset harjoitukset tarjoavat hänelle keinon päästä lähemmäksi Jumalaa. Hän ilmaisee viehtymyksensä mystiseen:

Kenties on niin, että näissä muinaisissa riiteissä on jotakin mystistä ja salaperäistä, ikäänkuin olisimme hyödyntämässä jotakin esiteknologista ja esiteollista Hengen aarreaittaa.¹⁴

Tällainen pragmaattinen lähestymistapa hengellisyyteen on resepti hengelliselle petokselle. Jones'ista on tullut muinaisen viisauden evankelista ymmärtää hän sen sitten, tai ei. Menemisestä tietoisuudenmuutostiloihin toistavien joikujen ja hengitykseen keskittymisen kautta on tullut osa hänen evankeliuminsa sanomaa.

Alfa-tila

Kuten olemme jo nähneet, niin Youth Specialties on ollut pioneeri esiintulevan kirkon liikkeessä liittyen yhteen Emergent'in ja Zondervan'in kanssa auttamaan tämän esiintulevan hengellisyyden sisään tuomista. Erään Youth Specialties'in freelance-kirjoittajan artikkeli antaa selvän kuvan liikkeen sitoutumisesta mystiikkaan. Artikkelin otsikolla, “Disciplines, Mystics and the Contemplative Life (Harjoitukset, mystiikka ja kontemplatiivinen elämä),” on kirjoittanut Mike Perschon, kanadalainen mennoniitta apulaispastori Alberta'ssa.

Hänen artikkelinsa tarjoaa uuden esimerkin siitä, kuinka esiintulevat johtajat tutustuvat

mystisiin ideoihin ja sitten välittävät niitä muille. Perschon selittää, kuinka hänestä tuli muinaistulevan kannattaja ja mainostaja:

Törmäsin klassisiin hengellisiin harjoituksiin... toisena Raamattukouluni vuonna. Eräs oppikirjoistamme oli Dallas Willard'in, *The Spirit of the Disciplines (Harjoitusten henki)*. Kurssi ja kirja sivusivat vain varsinaisia harjoituksia, mutta konsepti kiehtoi minua. Seuraavana keväänä löysin antikvariaatista Richard Foster'in hengellisen klassikon *Celebration of Discipline (Harjoituksen juhlaa)*. Avatessani sen ja löytäessäni kunkin harjoituksen selitettynä luku luvulta tunsin syvää iloa ja innostusta. Olin löytänyt todellisen aarteen.¹⁵

Luettuaan nämä kaksi kirjaa hengellisestä muodostamisesta (s.o. kontemplatiivisuudesta), Perschon jatkoi hengellistä matkaansa, jolla hänet johdettiin vielä mystisempiin lähteisiin, jotka mullistivat hänen ajattelunsa. Hän kirjoittaa:

Kirkkohistorian kurssini tutustutti minut kristillisessä perinteessä sanaan "mystinen" ja katsottuani pitemmälle kristillisen mystiikan historiaan, löysin päällekkäisyyden niiden harjoitusten, joita niin halusin suorittaa ja näiden kristillisten äitien ja isien opetusten välillä. Luin Meister Eckhart'in, Ristin Johanneksen ja Teresa Avilalaisen kirjoitukset.¹⁶

Perschon on ollut aktiivinen siirtäessään vastalöydettyä hengellisyyttään, jonka hän sai munkeilta ja katolisilta mystikoilta, nuorille, joita hän opettaa nuorisoretriiteillä ja kesäleiriympäristöissä. Kuvailen joitakin näistä toiminnoista hän kirjoittaa:

Sielunlabroissa me käytimme ... erillisiä huoneita erilaiselle musiikille luomaan useita rukousasemia, joilla ihmiset voivat kokeilla erilaisia lähestymistapoja kontemplatiiviseen rukoukseen.¹⁷

Perschon rakensi "pyhäkön" kellarikomeroon, joka sisälsi kynttilöitä, suitsuketta, rukousnauhoja, benediktiiniläismunkkien ääninauhoja ja kirjoja mietiskelystä. Joskus hänen mietiskelynsä vei hänet johonkin sellaiseen, johon hän viittasi "alfa"-tilana.¹⁸

Tutkija Ray Yungen sanoo, että "alfa-aivomallit" voivat avata oven okkultismille. Hän selittää:

Kun kuulen kristityn puhuvan näin, se synnyttää minussa syvän huolen tuon henkilön vuoksi, koska minä tiedän, mitä "alfalla" tarkoitetaan.¹⁹

Yungen antaa esimerkkinä erään lainauksen noita Laurie Cabot'lta. Cabot'n kirja, *Power of the Witch (Noidan voima)*, käyttää termiä "alfa" puhuessaan mietiskelystä ja hiljaisuudesta. Cabot selittää:

Käsitykseni on, että kaikki informaatio ... tulee meille alfassa, koska kaikki informaatio maailmankaikkeudessa koostuu valoenergiasta. Valo tulee käpylisäkkeeseen, eli kolmanteen silmään, joka sijaitsee keskellä päätä silmäkulmien välissä, jossa monet meediat sanovat kokevansa fyysisiä tuntemuksia vastaanottaessaan aistien ulkopuolista informaatiota.²⁰

Cabot sanoo, että alfa-tila on “noituuden sydän.”²¹ Okkultisti Aldous Huxley puhui tästä muutostilasta sanoen, että mystiikka on “suurin yhteinen tekijä” maailman uskontojen keskuudessa.²² Liberaali evankelikaali, Tony Campolo, tuottelias kirjoittaja ja kirjailija, joka puhuu usein esiintulevan kirkon tapahtumissa, ehdottaa samaa asiaa kirjassaan, *Speaking My Mind* (Puhetta mielelleni), sanoessaan:

Näiden sovinnon mallien tuolla puolella mystiikan teologia tarjoaa jonkin verran toivoa yhteisestä pohjasta Islamin kanssa. Kummallakin uskonnolla on historiansa puitteissa esimerkkejä ekstaattisesta yhteydestä Jumalaan... En tiedä, mitä pitäisi tehdä muslimien mystiikalle, varsinkin niiden, jotka ovat tulleet tunnetuiksi Sufeina. Mitä he kokevat mystisissä kokemuksissaan? Voisiko olla, että he ovat mystisissä kokemuksissaan kohdanneet sen saman Jumalan, kuin me?²³

Jos Cabot'n alfa-tila on todella sama, kuin Perschon'in ja Tony Jones'in alfa-tila ja kelttiläinen ohut tila, niin se, mitä olemme näkemässä, on, kokonainen liike menossa suoraan okkulttisille laiturille ja viemässä miljoonia mukanaan.

“Seuraava Billy Graham?”

Sanomalehden Chicago Sun-Times artikkelin otsikossa lukee: “The Next Billy Graham? (Seuraava Billy Graham?)” Ensi silmäyksellä voisi tulla mieleen joku sellainen, kuin Rick Warren, tai Luis Palau. Mutta reporterilla ei ollut mielessään kumpikaan edellä mainituista. Sensijaan Rob Bell Michigan'in Mars Hill-kirkon pastori nimetään mahdollisena *seuraajana*. Vaikka se monista tuntuu epätodennäköiseltä, niin artikkeli lainaa Brian McLaren'ia, joka sanoo, että se “voisi erittäin hyvin pitää paikkansa.”²⁴ Ja tammikuussa 2007 Bell nimettiin kymmenenneksi luettelossa “50 Amerikan vaikutusvaltaisinta kristittyä,” “vaikutusvaltaisemmaksi,” kuin Rick Warren (16. sija) and Luis Palau (15. sija).²⁵

Bell, joka on valmistunut Wheaton College'sta (samasta, kuin Billy Graham), tuottaa lyhytfilmejä, joista käytetään nimitystä nooma (johdettu sanasta pneuma, joka tarkoittaa henkäystä tai henkeä). Nooma-filmissään nimeltä *Breathe* (Henkäys), hän sanoo: “Me hengitämme joka päivä noin 26000 kertaa ...Hengityksemme pitäisi tulla vatsastamme eikä rinnasta.”²⁶

Ensi kuulemalta tämä kuulostaa melko harmittomalta, mutta *Christianity Today*'n artikkelissa vuodelta 2004 otsikolla “Emergent Mystique (Esiintuleva mystiikka),” Bell sanoo: “Olemme uudelleen löytämässä kristinuskon itämaisena uskontona, elämäntapana.”²⁷ Yrittääkö Bell vain kuulostaa *postmodernilta* ja *kulttuurillisesti relevantilta* sanoessaan tämän, vai uskooko hän todella, että kristinuskon on itämainen uskonto? Vastaus tähän kysymykseen voidaan löytää kahdelta ihmiseltä, joiden kanssa Bell vahvasti resonoi.

Kirjassaan, *Velvet Elvis (Samettinen Elvis)*, sen alaviitteissä, Bell suosittelee Ken Wilber'ia (jonka mainitsin luvussa kaksi yhtenä Leonard Sweet'in “Uuden Valon” opettajista). Wilber'istä Bell sanoo:

Saadaksesi mielesi räjäyttävän johdatuksen esiintulemisen teoriaan ja jumalalliseen luovuuteen, niin varaa aikaa kolme kuukautta ja lue Ken Wilber'in kirja, *A Brief History of Everything (Lyhyt kaiken historia)*.²⁸

Ken Wilber kasvatettiin konservatiivisessa kristillisessä seurakunnassa, mutta jossakin vaiheessa

hän jätti tuon uskon ja on nyt buddhalaisen mystiikan tärkeä puolestapuhuja. Hänen kirjansa, *A Brief History of Everything*, jota Bell suosittelee, on kustantanut Shambhala Publications, joka on saanut nimensä käsitteestä, joka buddhalaisuudessa tarkoittaa *henkiolentojen mystistä asuinpaikkaa*. Wilber on tänä päivänä yksi New Age -liikkeen kunnioitetuimmista ja korkeimmalle noteeratuista teoreetikoista.

Parhaiten Wilber ehkä tunnetaan jostakin sellaisesta, jota hän kutsuu integraaliseksi (yhtenäiseksi) teoriaksi. [Verkkosivullaan](#) hänellä on kaavio nimeltä, Integral Life Practice Matrix (Integraalinen elämänharjoitusmatriisi), joka listaa useita toimintoja, joita voi harjoittaa “aidosti harjoitellakseen oman maailmassaolemisensa kaikkia puolia eli ulottuvuuksia.”²⁹ Seuraavassa joitakin niistä hengellisistä toiminnoista, joita Wilber mainostaa: jooga, zen, keskittyvä rukous, kabbala (juutalainen mystiikka), TM, tantra (hindu-pohjainen seksuaalisuus) ja kundalini-jooga. Tämän luontoisia on olemassa muitakin. Kirja, *A Brief History of Everything*, käsittelee myös näitä harjoituksia (suopeassa valossa).

Se, että Rob Bell sanoo Wilberin kirjaa “mielen räjäyttäväksi” ja että lukijoiden pitäisi tuhlata kolme kuukautta siihen, ei jätä tilaa epäilykselle, mitä tulee Rob Bell'in hengellisiin sympatioihin. Se, mikä on hälyttävää, on, että niin monet kristilliset paikat, kuten kristilliset lukiot ja korkeakoulut (junior high and high schools) käyttävät kirjaa, Velvet Elvis ja Nooma-filmejä.

Wilber'in integraalinen teoria (kaiken historia) on sama, kuin Leonard Sweet'in Theory of Everything (Kaiken teoria),³⁰ joka pohjimmiltaan on Jumala kaikessa. Ja se on se, mitä Rob Bell tarkoittaa puhuessaan “esiintulemisen teoriasta ja jumalallisesta luovuudesta.” Kirjansa osassa, jossa hän alaviitteessä viittaa Wilber'iin, Bell sanoo seuraavaa:

Sitten Jumala sanoi: “Tuottakoon maa kasvullisuuden: siementätekevät kasvit ja puut maan päällä, jotka kantavat hedelmää, joissa on siemen eri lajiensa mukaan.” Ja tapahtui niin. Seuraava jae on merkittävä. “Maa tuotti kasvullisuuden.” Pane merkille, ettei sanota: “Jumala tuotti kasvullisuuden.” Jumala antaa maalle voiman tehdä jotakin. Hän antaa sille kyvyn tuottaa puita ja varpuja ja kasveja ja pensaita, jotka tuottavat hedelmää ja siemeniä. Jumala antaa luomakunnalle voiman tehdä enemmän.³¹

Vaikka tuo saattaa kuulostaa vähän hämärältä, niin se on esimerkki “jumalallisesta luovuudesta,” jonka Bell mainitsee kirjassaan—luomakunta (mukaanlukien ihminen) luoyhteistyössä Jumalan kanssa ja syy siihen on, että koko luomakunta on jumalallinen. Kaikki on Jumala. Me tietysti tiedämme Raamatusta, ettei se ole totta. Kun luet edelleen tätä kirjaa, niin tämän merkittävyys paljastuu.

Maaliskuun 19. päivänä 2006 Bell paljasti vähän lisää hengellisistä käsityksistään. Hän kutsui erään dominikaanisaren puhumaan kirkkoonsa. Esitellessään tätä hän sanoi: “Minulla on eräs ystävä, joka on opettanut minulle niin paljon lepäämisestä Jumalan läsnäolossa.”³² Tilaisuuden aikana Bell ja sisar johtivat seurakunnan erilaisiin mietiskelyharjoituksiin.

Sisar, joka puhui Mars Hill -kirkossa tuossa tilaisuudessa, on Michigan'in Marywood'in dominikaanisesta keskuksessa (Dominican Center), jossa käytetään ja opetetaan laajaa valikoimaa kontemplatiivisia/mystisiä harjoituksia.³³ Eräs harjoitus keskuksessa on Reiki (samanlainen kuin terapeutin kosketus). Uskomus Reikin takana on, että kaikki maailmankaikkeudessa on yhdistetty yhteen energian kautta. Japanissa sana reiki on vakiosana okkultismille (eli haamuenergialle). Se on haamuenergiaa, koska Reikiä harjoitettaessa saavutetaan henkioppaita. William Lee Rand, kansainvälisen Reiki-koulutuskeskuksen johtaja, sanoo:

On olemassa korkeampia avun lähteitä, joita voit kutsua. Enkelit, valon olennot ja Reiki-henkioppaat, kuten myös oma valaistunut minäsi ovat saatavilla auttamaan sinua.... Mitä enemmän voit avautua Reikin tosi luonteelle, joka on saada epätiteelliseen sydämeen keskittynyt halu auttaa toisia, sitä enemmän Reiki-henkioppaat voivat auttaa sinua.³⁴

Reiki on tulossa hyvin suosituksi läntisessä maailmassa. Yksin Yhdysvalloissa on nyt yli miljoona Reikin harjoittajaa.³⁵ Jos Reiki saa jalansijan kristinuskossa, niin Rob Bell'in lausunto, että "olemme uudelleen löytämässä kristinuskon itämaisena uskontona," voisi olla hyvin tarkka siinä mielessä, että itämaisesta uskonnosta (s.o. mystiikasta) on nopeasti tulossa kelpuuttaja valtavirran kristikunnalle.

Tuleminen Kristuksen tykö mystiikan kautta

Hengellisen muodostamisen liike opettaa, että jos ihmiset harjoittavat tiettyjä hengellisiä harjoituksia, niin he voivat tulla Jeesuksen *kaltaisiksi* ja mallintaa elämänsä Hänen mukaansa. Kuitenkaan uudestisyntyminen ja Kristuksen sisäinen tunteminen ei ole ennakoedellytys eikä myöskään Hänen vastaanottaminen Herrana ja Vapahtajana. Se, mitä hengellinen muodostaminen tarjoaa, on vaihtoehto Raamatussa ilmoitetulle Jumalan pelastussuunnitelmalle.

Ongelma on tässä: Hengellinen etsijä etsii jotakin, joka saa hänet tuntemaan Jumalan läheisyyttä. Jos hänellä ei ole Herran sisäistä tuntemista eikä hän ehkä koskaan ole kuullut sanomaa parannuksesta ja uudesta syntymisestä, hän etsii jotakin, joka auttaa tuntemaan läheisyyttä Jumalan kanssa. Kun hänet johdatetaan mietiskelyyn, joka tuo euforisia hyvänolon tunteita, hän luulee sitä Jumalan läheisyydeksi ja siten hänen uskonsa perustus ei ole Kristus eikä Jumalan Sana, vaan tämä tunne. Tämä selittäisi, miksi niin monet kontemplatiivisuuden ja hengellisen muodostamisen opettajat alkavat luopua raamatullisen totuuden painottamisesta ja vääristelevät uskon oppeja.

Tony Campolo, Pennsylvania'n St. David'in itäisen yliopiston sosiologian emeritusprofessori, on yhdistyksen, Evangelical Association for the Promotion of Education, perustaja. Hänen oma todistuksensa on esimerkki sellaiselta, joka ei ainoastaan ole omaksunut mystiikkaa, vaan näkee sen valtatieksi, jonka kautta pitää itseään uudestisyntyneenä.

Kirjassaan, *Letters to a Young Evangelical (Kirjeitä nuorelle evankelikaalille)*, Campolo jakaa oman todistuksensa luvussa nimeltä "The Gospel According to Us (Evankeliumi meidän mukaamme)." Hän aloittaa luvun seuraavasti:

Kuten ehkä tiedät, jossakin vaiheessa useimmat evankelikaalit tekevät ratkaisun luottaa Jeesukseen pelastuakseen ja sitoutuvat tulla sellaisiksi ihmisiksi, kuin Hän tahtoo meidän olevan.³⁶

Campolo esittää kääntymiskokemuksensa yksityiskohdat. Hän aloittaa sanomalla:

Kun olin kasvava poika alemman keskiluokan lähiössä Länsi-Philadelphia'ssa, niin äitini, joka oli kääntynyt evankeliseksi kristityksi katolisesta siirtolaisperheestä, toivoi, että minullakin olisi yksi noista dramaattisista "uudestisyntymisen" kokemuksista. Se oli tapa, jolla hän oli tullut henkilökohtaiseen suhteeseen Kristuksen kanssa. Hän vei minut kuulemaan evankelistaa toisensa jälkeen rukoillen, että kävelisin käytävää pitkin ihmisten laulaessa ympärillä "kutsulaulua", mutta minä vain en tuntenut, että mitään olisi tapahtunut minulle. Jonkin aikaa olin epätoivoinen pohtien, tokko koskaan "pelastuisin". Minulta vei aika kauan tajuta, että henkilökohtaiseen suhteeseen tuleminen Kristuksen

kanssa ei aina tapahdu sillä tavalla.³⁷

On tietysti totta, että kaikki eivät koe kääntymystä tulemalla Kristuksen luokse evankelointikokouksessa. On kuitenkin tärkeää huolellisesti tarkastella Raamatun valossa, kuinka Campolo kuvailee omaa kääntymiskokemustaan. Hän jatkaa:

Minun tapauksessani läheisyys Kristuksen kanssa on kehittynyt vähitellen vuosien kuluessa ensisijaisesti sellaisen kautta, jota katoliset mystikot sanovat ”keskittyväksi rukoukseksi (centering prayer).” Joka aamu, heti kun herään, otan aikaa – joskus jopa puoli tuntia – keskittää itseni Jeesukseen. Lausun Hänen nimeään uudelleen ja uudelleen ajaakseni taka-alalle ne 101 asiaa, jotka alkavat täyttää mieltäni heti, kun avaan silmäni. Jeesus on minun mantrani, kuten jotkut sanoisivat.³⁸

Sen tarkoitus, että toistetaan mantraa, tai keskitytään johonkin esineeseen, tai hengittämiseen, on poistaa häiriöitä Jumalan äänen kuulemisen toivossa. Buddhalaiset ja hindut harjoittavat jonkin sanan tai lauseen toistamista yrittäessään tyhjentää mieltänsä ja saavuttaa tietoisuuden korkeampia tiloja, mikä *paljastaa heidän oman jumaluutensa*. Raamattu ei kuitenkaan missään suosittele eikä ehdota sellaisia harjoituksia. Itseasiassa Jeesus sanoo: ”Ja kun rukoulette, niin älkää tyhjiä hokeko niinkuin pakanat, jotka luulevat, että heitä heidän monisanaisuutensa tähden kuullaan” (Matteus 6:7).

“Ykseyden” ohuet tilat (Thin Places of “Oneness”)

Mantratyylinen mietiskely on tosiasiaa ennustamista, jossa harjoittajat suorittavat rituaaleja, tai mietiskelyharjoituksia, transsiin päästäkseen ja sitten saadakseen tietoa henkiolennoilta. Campolo selvittää mystiikan hedelmää, ilmapiiriä, josta käyttää nimitystä ”ohut tila (thin place)”:

Hänen nimensä jatkuva toistaminen selvittää pääni kaikesta muusta paitsi hänen läsnäolonsa tietoisuudesta. Ajamalla taka-alalle kaikki muut huolet pystyn luomaan jotakin sellaista, jota muinaiset kelttiläiset kristityt kutsuivat ”ohueksi tilaksi.” Ohut tila on hengellinen tila, jossa ero minän ja Jumalan välillä tulee niin ohueksi, että Jumala pystyy murtautumaan läpi ja ympäröimään sielun.³⁹

Tämä termi ”ohut tila” sai alkunsa kelttiläisessä hengellisyydessä (s.o. kontemplatiivisuudessa) ja on sopusoinnussa panenteismin kanssa. Kuuntele erästä mietiskelijää:

Koin muutoksen syvällä sisälläni, tyyneyden, jollaista en tiennyt mahdolliseksi. Minut myös kaunistettiin tietoisuudella ”ykseydestä” ympärilläni olevan luonnon kanssa ja kaikkien muiden kanssa ihmisperheessä. Oli oudon ihmeellistä kokea Jumala hiljaisuudessa, olemattomuudessa (no-thingness).⁴⁰

Tämä ”ykseys” kaiken kanssa on muinaisen viisauden ydin. Marcus Borg, Oregon'in valtion yliopiston professori ja esiintulevan liikkeen kirjailija, puhuu myös ”ohuista tiloista.” Eräs kommentaattori puhuu Borg'in tätä koskevista ajatuksista:

Kirjassa, *The Heart of Christianity (Kristinuskon sydän)*, Borg kirjoittaa ”ohuista tiloista”, tiloista, joissa Eliade'n termonologiaa käyttäksämme ero pyhän ja profaanin välillä käy ohueksi. Borg kirjoittaa, että hän on saanut tämän ”ohuen tilan” vertauskuvan kelttiläisestä kristinuskosta ja viimeaikaisesta kelttiläisen hengellisyyden paluusta. Kuten seuraava kappale paljastaa, hänen ”ohuiden tilojen” käsityksensä liittyy syvästi hänen panenteismiinsä, hänen ilmaukseensa Jumalasta ”Enempänä (the More)” ja hänen

maailman jakamiseensa -- Eliade'n lailla -- todellisuuden kerroksiin.⁴¹

Borg sanoo, että nämä mietiskelyn kautta saavutetut ohuet tilat ovat "syvälle juurtuneet Raamattuun ja kristilliseen perinteeseen," mutta hän, kuten toisetkin, ei pysty osoittamaan Raamatusta, että Jumala oikeuttaisi mietiskelyn. Myöhemmin [kirjassa *Faith Undone*] tulemme kuitenkin näkemään, että Borg ei kiistä sellaisia raamatullisia perusasioita, kuin netseellinen syntymä ja että Jeesus on Jumalan Poika. Ohuisiin tiloihin sisältyy, että Jumala on kaikissa asioissa ja että aukko Jumalan, pahan, ihmisen ja kaikkien välillä ohenee ja lopulta katoaa mietiskelyssä:

Jumala on aineeton todellisuuden kerros kaikkialla ympärillämme, ”juuri tässä”, kuten myös ”enemmän kuin juuri tässä.” Tämä ajattelutapa siis vahvistaa, että on vähintään kaksi todellisuuden kerrosta eli ulottuvuutta, tavanomaisen kokemisemme näkyvä maailma ja Jumala, pyhä, Henki.⁴³

Myös Mike Perschon löysi nämä ohuet tilat, kun hän meni hiljaisuuteen:

Me pidimme ”ohuen tilan” palveluksia, koska uskoimme, että rukouksessa verho meidän ja Jumalan välillä ohenee. Kokonaisia öitä pyhitettiin ohjatuille mietiskelyille, rumpupiireille ja ”sielunlabroille.”⁴⁴

Uskon, että Campolo, Borg ja Perschon kaikki kokivat saman alueen ohuissa tiloissaan, mutta kysymys kuuluu: Mikä on tuo alue? Eräessä kirjeessä kirjassaan, *Letters to a Young Evangelical (Kirjeitä nuorelle evankelikaalille)*, Campolo antaa lisäohjeita, kuinka saada ”uudestisyntymiskokemus”:

Sain tietää tästä tavasta saada uudestisyntymiskokemus, kun luin katolisia mystikoita, varsinkin *Ignatius Loyola'n hengellisiä harjoituksia*.... Useimpien katolisten mystikoiden tavoin hänessä kehittyi voimakas halu kokea ”ykseyttä” Jumalan kanssa.⁴⁵

Campolo'n käsitys, että uudestisyntyä voi kokemalla ”ykseyttä Jumalan kanssa”, kun omaksuu Ignatius Loyolan opetukset, on mieletön. Ignatius perusti Jesuiitat päämääränä tuoda *eronneet veljet* takaisin katoliseen kirkkoon.⁴⁶ Hän ja hänen julmien miesten joukkonsa tekivät kaiken mahdollisen tämän päämäärän saavuttamiseksi. Useita vuosisatoja on mennyt. Nyt, kun olemme 21. vuosisadalla, hänen suunnitelmansa on toteutumassa.

Campolo sanoo, että Henri Nouwen on ”eräs aikamme suurista kristityistä.”⁴⁷ Ilmeisesti hän, kuten Nouwen'kin, on hyvin otettu, mitä tulee mystiikkaan ja hän yhdistää tämän aarteen katoliseen kirkkoon. Hän selittää:

Uskonpuhdistuksen jälkeen me protestantit jätimme taaksemme paljon sellaista, joka 15. vuosisadan katolisessa kirkossa oli ongelmallista. Olen vakuuttunut, että me jätimme liian paljon. Ignatiuksen kaltaisten käyttämät rukousmenetelmät ovat tulleet minulle kallisarvoisiksi. Joidenkin katolisten pyhimysten avulla minun rukouselämäni on syventynyt.⁴⁸

Hengellisiä harjoituksia

Monet kristilliset johtajat alkoivat etsiä uutta lähestymistapaa ”hengellisen muodostamisen” lipun alla. Tämä uusi etsintä oli johtanut monet heistä takaisin katolisiin kontemplatiivisiin käytäntöihin ja keskiaikaisiin luostariharjoituksiin.⁴⁹—Brian McLaren

Esiintulevan keskustelun edistäjät sanovat meidän olevan ajan kynnyksellä, joka lupaa uudistettua hengellistä tietoisuutta. Hengellisiä harjoituksia ylistetään väylänä hengelliseen muodostamiseen, joka vie kristikunnan uudelle ja korkeammalle hengellisyyden tasolle vetäen osallistujat lähemmäksi Jumalaa.

Suurten kristillisten kustantajien kustantamia ja tunnettujen kirjailijoiden kirjoittamia kirjoja on hyvin runsaasti tästä aiheesta. Esimerkiksi vuonna 2006 NavPress julkaisi kirjan, jonka olivat yhdessä kirjoittaneet J.P. Moreland ja Klaus Issler nimellä, *The Lost Virtue of Happiness : Discovering the Disciplines of the Good Life* (Tyytyväisyyden kadotettu hyve: Löydä hyvän elämän harjoitukset). Molemmat kirjoittajat ovat professoreja Talbot'in teologian koulussa (School of Theology) Biola -yliopistossa Etelä-Kaliforniassa. Moreland on filosofian professori ja Issler kristillisen kasvatuksen ja teologian. Heidän kirjansa takakannessa esitetään seuraava lausunto:

Olemme tyytyväisiä vasta, kun tavoittelemme ylimaallista päämäärää—jotakin suurempaa, kuin me itse.... Kirja, *The Lost Virtue of Happiness*, tarkastelee tuoreesti hengellisiä harjoituksia tarjoten konkreettisia esimerkkejä keinoista, joilla voit tehdä niistä käytännöllisiä ja elämää muuttavia.⁵⁰

Moreland ja Issler uskovat löytäneensä uudelleen kadoksissa olleet tärkeät hengelliset periaatteet. Kaksi hengellistä harjoitusta, jotka kirjoittajat ovat palauttaneet, ovat "yksinäisyys ja hiljaisuus."⁵¹ Kirja sanoo, että nämä kaksi harjoitusta ovat "ehdottoman perustavia kristilliselle elämälle."⁵²

Vaikka on totta, että yksinäisyyteen pääseminen on usein paras tapa keskittyä ja arvioida elämän tärkeimpiä ratkaisuja, niin siinä eristäytymisessä ja yksinäisyydessä, jota Moreland ja Issler mainostavat, on selviä itämaisen mystiikan sävyjä. Kirjoittajat yrittävät parantaa tämän uudelleen löydetyn hengellisen harjoituksen uskottavuutta lainaamalla Henri Nouwen'ia, joka sanoi:

Mies tai nainen, joka on kehittänyt tämän sydämen yksinäisyyden, ei ole enää ympäröivän maailman mitä erilaisimpien ärsykkeiden repimä, vaan pystyy hahmottamaan ja ymmärtämään tätä maailmaa hiljaisesta sisäisestä keskuksista käsin.⁵³

Tämä "sisäinen hiljainen keskus," josta Nouwen kirjoitti, on epäilyttävä, varsinkin niiden hengellisten harjoitusten valossa, joita tekevät buddhalaiseen ja hindulaiseen uskoon sekaantuneet. Jatkaen idean kehittelyä "hiljaisen sisäisen keskuksen" löytämisen kadotetusta taidosta Moreland ja Issler sanovat:

Kokemustemme mukaan katoliset retiriittikeskukset ovat yleensä ihanteellisia hiljaisuuden retriiteille.... Suosittelemme myös, että tuotte rakkaittesi valokuvia ja Jeesuksen kuvan... Tai katselette Jeesus-patsasta. Tai antakaa jonkin mukavan ajatuksen, tunteen, tai muiston virrata mielenne läpi uudelleen ja uudelleen.⁵⁴

Minä olen etsinyt Raamatusta. Sieltä vain ei löydy Jeesuksen kuvan tai patsaan katselemista eikä keskittymistä johonkin ajatukseen tai tunteeseen "hiljaisen sisäisen keskuksen" vahvistamiseksi! Siinä ei kuitenkaan ole kaikki, mitä he suosittelevat. Moreland ja Issler antavat esimerkiksi vihjeitä rukouselämän kehittämiseksi. Seuraavassa joitakin heidän suosituksiaan:

Suosittelimme, että alat lausua Jeesuksen rukousta noin 300 kertaa päivässä.⁵⁵

Heti, kun heräät, lausu Jeesuksen rukous 20 – 30 kertaa. Kun teet sen, jotakin alkaa

tapautua sinussa. Jumala alkaa hitaasti miehittää huomiokykysi keskusta. ⁵⁶

Jeesuksen rukouksen toistuva käyttäminen enemmän keskittymistä vaativia asioita tehdessä sallii Jumalan olla mielesi rajoilla ja muodostuu tavaksi olla lempeässä kosketuksessa hänen kanssaan koko päivän. ⁵⁷

Moreland ja Issler yrittävät esittää, jotakin sellaista, mitä he pitävät raamatullisena esimerkkinä, että toistavat rukoukset ovat OK Jumalan kannalta. Mutta he eivät koskaan tee sitä! He sanovat, että Jeesuksen rukous on johdettu jakeesta Luukas 18:38, jossa sokea mies huutaa: "Jeesus, Daavidin poika, armahda minua," ⁵⁸ mutta missään tuossa Raamatun jaksossa (tai itseasiassa missään muussakaan jaksossa) ei neuvota ihmisiä toistamaan jakeen Luukas 18:38 tulkintaa uudelleen ja uudelleen.

Olen ollut kahdesti Myanmarissa (entinen Burma). Molemmilla kerroilla tarkkailin ja nauhoitin videolle sekä katolisia, että buddhalaisia, jotka harjoittivat toistavaa rukousta. Muuten molemmissa tapauksissa he lausuivat näitä rukouksia uudelleen ja uudelleen samalla laskien helmiä. Katolisilla ja buddhalaisilla molemmilla on rukousnauhatekniikka pitää lukua, kuinka monesti ovat lausuneet rukouksen.

Olen myös haastatellut rukoilevia katolisia ja buddhalaisia Myanmarissa. Olen kysynyt heiltä, mitä he tekevät ja miksi he tekevät sitä. Joka kerran, kun esitin tämän kysymyksen, minulle kerrottiin sama asia. Se on tapa keskittyä ja keskittää heidän ajatuksensa ja virittäytyä henkimaailman aalloille. Toistavien fraasien lausuminen päästäkseen lähemmäksi Jumalaa ei ole raamatullista; se on saatanallista.

On mielenkiintoista, silti hyvin murheellista, että niin monilla Tony Campolo'n lailla on mystiikkaan perustuva hengellinen elämä. Kun ihmisen elämässä ei ole olemassa todellista suhdetta Jeesuksen kanssa, niin mystiset kokemukset näyttävät täyttävän tuon hengellisen tyhjiön. Luullaan, että mietiskelyn luoma euforia ja autuus on Jumalan ääni ja läheisyys. Nämä harjoitukset ovat kuitenkin todellisuudessa sidottuja enemmän buddhalaisuuteen, hindulaisuuteen ja katolisuuteen, kuin raamatulliseen kristinuskoon. Raamattu tekee selväksi, että ainoa tapa uudestisyntyä on uskon kautta vastaanottaa Jeesus Kristus Herrana ja Vapahtajana. Vaikka näitä muinaisen viisauden oppeja sanotaan kristillisiksi, ne ovat kaikkea muuta. Muistakaamme Paavalin ankara kehoitus ja älkäämme vaihtako todellista ja ihanaa suhdetta Jeesuksen kanssa sellaiseen, joka voi johtaa vain pimeyteen:

Sillä kaikki te olette valkeuden lapsia ja päivän lapsia; me emme ole yön emmekä pimeyden lapsia. Älkäämme siis nukkuko niinkuin muut, vaan valvokaamme ja olkaamme raittiit. Sillä ne, jotka nukkuvat, ne yöllä nukkuvat, ja jotka juovat itsensä juovuksiin, ne yöllä juovuksissa ovat. Mutta me, jotka olemme päivän lapsia, olkaamme raittiit, ja olkoon pukunamme uskon ja rakkauden haarniska ja kypärinämme pelastuksen toivo. Sillä ei Jumala ole määrännyt meitä vihaan, vaan saamaan pelastuksen Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, joka on kuollut meidän edestämme, että me, valvoimmepa tai nukuimme, eläisimme yhdessä hänen kanssaan. (1.Ts. 5:5-10)

Kolmas Jeesus

Kirjassaan, *A Generous Orthodoxy (Antelias oikeaoppisuus)*, McLaren kuvailee hengellistä matkaansa, joka vei hänet konservatiivisesta kristillisestä kasvatuksesta helluntailaisen Jeesuksen tykö ja lopulta johti hänet sanomaan: "Tuohon aikaan aivan sattumalta kohtasin kolmannen Jeesuksen." ⁵⁹ Tämä seuraava selostus antaa tärkeää oivallusta, johon meidän pitäisi kiinnittää

huomiota—koska monet seuraavat tätä samaa polkua. McLaren kuvailee:

Noin 25-vuoden ikäisenä olin kohdannut konservatiivisen protestanttisen Jeesuksen, helluntailaisen Jeesuksen ja roomalaiskatolisen Jeesuksen.⁶⁰

McLaren huomasi, että protestanttinen Jeesus oli liian rajoittava. Hänen tyytymättömyytensä johti hänet etsimään jotakin muuta. McLaren löysi etsimänsä mystikoissa:

Löysin muita roomalaiskatolisia kirjoittajia—20. vuosisadan kirjoittajia, kuten Flannery O'Connor, Thomas Merton, Henri Nouwen, Romano Guardini ja Gabriel Marcel, kuten myös keskiaikaisia mystikoita ym.⁶¹

Nämä mystikot muuttivat McLaren'in koko asenteen pelastukseen ja hengellisyyteen. Hän alkoi jäljitellä Thomas Merton'ia ja Henri Nouwen'ia, mitä valaisee hänen seuraava lausuntonsa:

En ajatellut heitä eri vapahtajina...Mutta olin edelleen tyytymätön, varsinkin, koska tunsin, että jos Jeesus olisi todella Vapahtaja, hän ei ollut vain minun henkilökohtainen Vapahtajani, vaan koko maailmankaikkeuden Vapahtaja.⁶²

MacLaren'in löytämä kolmas Jeesus oli se sama Jeesus, jonka Thomas Merton ja Henri Nouwen olivat löytäneet, jotka molemmat tulivat uskomaan, että Jumala asuu jokaisessa ihmisessä ja että kaikki polut johtavat Jumalan tykö. Tämä kolmas mystinen Jeesus on hyvin paljon sopuinnassa usuaikalaisen Jeesus-version kanssa. McLaren'in matka polulla, jota Merton ja Nouwen olivat kulkeneet, johti hänet samoihin johtopäätöksiin, kuin hänen löytämänsä mystikot. Kontemplatiivinen rukous, hengellinen muodostaminen, hengellisyyksienvälinen polku — väistämättä johtavat kaikki seuraajansa samoihin epäraamatullisiin johtopäätöksiin ja ellei katumusta tule—lopulliseen hengelliseen tuhoon.